

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/119/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7121200409
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7121200409.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Moniky Géciovej, PhD. a Mgr. Miloša Greguša vo veci starostlivosti súdu o mal. W. E. nar. X.X.XXXX zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice dieťaťa rodičov Š. E., rod. L., nar. XX.X.XXXX bývajúcej na L. ul. č. X v L. zastúpenej JUDr. Slávkou Stankovou advokátkou so sídlom advokátskej kancelárie na Tr. SNP č. 36 v Košiciach a F. E. nar. XX.X.XXXX bývajúceho na L. ul. č. X v L. v konaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Košice I zo 4.2.2021 č.k. 41P/4/2021-29 taktó

rozhodol:

Mení uznesenie v napadnutom výroku o nariadení neodkladného opatrenia tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zaviazal otca prispievať matke na výživu maloletého 50 Eur mesačne vždy do 15. dňa toho - ktorého mesiaca vopred od vykonateľnosti rozhodnutia a v prevyšujúcej časti čo do výšky výživného, v časti o zverenie maloletého do osobnej starostlivosti matky a úpravy styku maloletého s otcom návrh matky zamietol.

2. Rozhodol tak na základe návrhu matky z 18.1.2021, ktorým žiadala, aby súd prvej inštancie neodkladným opatrením nariadil otcovi prispievať na výživu maloletého 150 EUR mesačne na čas do rozvodu manželstva. Zároveň žiadala, aby súd neodkladným opatrením zveril maloleté dieťa do jej osobnej starostlivosti, poveril ju zastupovať a spravovať majetok maloletého a upravil styk otca s maloletým tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletým každý párný týždeň v sobotu od 15:00 hod. do 18:00 hod. za jej prítomnosti. Z návrhu matky zistil, že od podania návrhu na rozvod sa situácia medzi ňou a otcom maloletého vyhrotila a toho času nežijú v spoločnej domácnosti. S otcom maloletého sa opakovane snažila komunikovať a dohodnúť sa na spoločnom fungovaní, avšak on odmieta čokoľvek s ňou riešiť. Konflikty sa medzi nimi neustále stupňujú, týkajú sa predovšetkým financií a starostlivosti o maloletého syna. Otec maloletého podryva jej autoritu, hanlivo jej nadáva, ponižuje ju, čoho svedkom je aj ich maloletý syn. Taktiež sa otec snaží ovplyvňovať vnímanie syna, opakovane ignoruje a spochybňuje výsledky lekárskeho ošetrenia, ktorými bola maloletému diagnostikovaná intolerancia na laktózu, celiakia, histamínová intolerancia, atopický ekzém a reflux. Pred Vianocami 2020 boli všetci pozitívni na covid-19. Tým, že boli všetci spolu v domácej karanténe, konflikty sa ešte viac vystupňovali, a tak sa rozhodla stráviť sviatky aj s maloletým u svojich rodičov vo Vranove nad Topľou. Pred odchodom ju otec vyhodil z bytu s tým, že mu má vrátiť kľúče a už sa nemá vracat'. Počas ich pobytu u jej rodičov otcovi nebránila v styku so synom, avšak tento prebiehal prostredníctvom telefonátov a videohovorov, nakoľko otec neprejavil záujem syna osobne navštíviť. Otec maloletého sa jej začal vyhrážať, že si syna zoberie a ona zostane bez neho. Má preto dôvodnú obavu, že jej otec maloletého vezme a neumožní jej so synom kontakt, čo by bolo pre maloletého vzhľadom na jeho vek a citovú naviazanosť silne traumatizujúce. Obzvlášť sa obáva, že by mohlo dôjsť k zhoršeniu zdravotného stavu maloletého vzhľadom na skutočnosť, že otec ignoruje stanovené diagnózy maloletého, nedodríava pokyny lekára,

keď vie o tom, že maloletý môže mať pri sprchovaní kontakt s vodou maximálne 4 minúty. Otec to však nerešpektuje a to aj napriek jej upozorneniam. Uviedla, že v čase kým bola so synom u rodičov vo Vranove, maloletý mal pokožku čistú bez akýchkoľvek prejavov. Od doby čo je s maloletým späť v Košiciach, otec kúpil syna 3x, nedodrжал pokyny lekára, maloletý má pokožku s prejavmi atopického ekzému. Žiadala riešiť aj otázku výživného z dôvodu, že nežije s otcom maloletého v spoločnej domácnosti a otec maloletého na výživu maloletého neprispieva. Všetky výdavky, vrátane zvýšených výdavkov na stravu a lieky pre maloletého uhrádza navrhovateľka z rodičovského príspevku. Z podania matky zo dňa 21.1.2021 označenom ako „doplnenie k návrhu na vydanie neodkladného opatrenia“ súd prvej inštancie zistil, že vzhľadom na vyhrážky otca maloletého a jej obavy konkretizované v návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, ako aj na potrebu navštíviť so synom odborné vyšetrenie, doriešiť si určité úradné záležitosti a nehrotiť ďalej už aj tak vypätú situáciu, sa matka dňa 17.1.2021 s maloletým synom vrátila do Košíc, avšak len do času, kým súd v predmetnej veci neodkladného opatrenia rozhodne. Maloletému synovi sa v dôsledku nerešpektovania odporúčaní lekárov zo strany otca zhoršil atopický ekzém, k čomu priložila fotodokumentáciu. Súd prvej inštancie zistil, že maloletý W. pochádza z manželského zväzku rodičov, pričom v súčasnej dobe prebieha na Okresnom súde Košice I konanie o rozvod manželstva pod sp. zn.11P/60/2020. Matka maloletého je na rodičovskej dovolenke a jej mesačný príjem je tvorený rodičovským príspevkom vo výške 370 EUR mesačne a prídavkom na dieťa v sume 24,95 EUR mesačne, býva s maloletým v spoločnej domácnosti s otcom maloletého. Výdavky na dieťa matka nešpecifikovala. Otec na výživu maloletého podľa tvrdenia matky neprispieva žiadnou sumou. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni prostredníctvom elektronického súdneho registra súd zistil, že otec je samostatne zárobkovo činnou osobou, pričom vymeriavací základ mesačného príjmu otca je 456 EUR mesačne. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 26.1.2021 (ktorú si súd v rámci tohto konania vyžiadala) zistil, že matka i otec maloletého majú rozdielne názory na výchovu maloletého. Otec udáva, že každé vyšetrenie maloletého absolvujú spolu /on, manželka a syn/, za predpísané lieky hradí doplatky on. Taktiež hradí výdavky spojené s užívaním bytu, robí nákupy do domácnosti pre všetkých. Udáva, že jeho príjmy v súvislosti so situáciou spôsobenou šírením ochorenia covid-19 klesli o 50 až 60% /je živnostník/. Čo sa týka styku s maloletým synom, keď bol syn s manželkou vo Vranove, on ho nenavštevoval kvôli tomu, že boli v inom okrese a platí nariadenie neprechádzať z okresu do okresu kvôli pandémie. Teraz je manželka spolu so synom v Košiciach, bývajú spolu v byte. Otcovi bola zo strany tunajšieho úradu ponúknutá možnosť spolupráce s referátom poradensko-psychologických služieb za účelom zlepšenia komunikácie medzi rodičmi, nastavenia jednotného výchovného štýlu dieťaťa, ako aj eliminácie napätia, aby maloletý profitoval zo vzťahu oboch rodičov. Otec s touto možnosťou spolupráce súhlasil. Matka dieťaťa pri telefonickom rozhovore dňa 26.1.2021 bola tunajším úradom oboznámená s tým, čo uviedol otec dieťaťa. Matka uviedla, že v súčasnosti bývajú spolu v byte, ale atmosféra je taká, ako ju už popísala aj v návrhu. Matke bola tunajším úradom ponúknutá možnosť odbornej spolupráce s referátom poradensko-psychologických služieb, súhlasí s tým. Obaja rodičia sa pokúšajú argumentovať svoje konanie v súlade s potrebami maloletého dieťaťa a ich vyjadrenia sú často protirečivého charakteru. Rodina bude distribuovaná na ďalšiu spoluprácu so spomínaným referátom poradensko-psychologických služieb. Zistený skutkový stav posúdil podľa § 2 ods. 1, § 324 ods. 1, 3, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, § 333, § 334, § 337 ods. 3 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 363, § 366 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) a dospel k záveru, že sú splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia v časti o uloženie povinnosti otcovi maloletého dieťaťa platiť výživné na maloletého syna v nevyhnutnej miere. Súd vychádzal z vymeriavacieho základu otca podľa potvrdenia zo Sociálnej poisťovne, a dospel k záveru, že je v možnostiach otca prispievať na výživu maloletého sumou 50 EUR mesačne. Súd prihliadol na skutočnosť, že matka individuálne nie je schopná uspokojovať potreby dieťaťa ani v nevyhnutnom rozsahu, keď jej jediným príjmom je rodičovský príspevok vo výške 370 EUR a prídavky na dieťa vo výške 24,95 EUR. Na druhej strane otec maloletého je samostatne zárobkovo činnou osobou, pričom si svoje zákonné povinnosti ohľadom platenia výživného na maloletého podľa tvrdení matky neplní. Zo správy kolízneho opatrovníka síce vyplýva, že otec hradí výdavky spojené s užívaním bytu a robí nákupy do domácnosti, čo však neznamená, že si tým plní vyživovaciu povinnosť voči maloletému. Pokiaľ ide o rozsah vyživovacej povinnosti, súd v tejto súvislosti uvádza, že v zmysle § 366 CMP možno uložiť účastníkovi, aby platil výživné v nevyhnutnej miere. Rozsah vyživovacej povinnosti pri rozhodovaní neodkladným opatrením nie je totiž daný kritériami určenými v § 62 Zákona o rodine, ale iba rozsahom v nevyhnutnej miere, nota bene nariadeným neodkladným opatrením je povinná osoba zaviazaná platiť výživné, avšak len v nevyhnutnej miere tak, aby to postačovalo aspoň na uhrádzanie základných nevyhnutných životných nákladov (potrieb). Súd má za to, že v tomto prípade boli splnené ku dňu jeho rozhodnutia (§ 329 ods. 2 CSP) zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného

opatrenia v časti plnenia vyživovacej povinnosti zo strany otca, pretože matka dieťaťa podaným návrhom osvedčila naliehavosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov vyžadujúcej si okamžitý zásah súdu, pričom bez zásahu súdu do pomerov účastníkov by bolo ohrozené zabezpečenie výživy maloletého dieťaťa v nevyhnutnom rozsahu vzhľadom na príjmy matky. Súd pri posudzovaní miery nevyhnutnosti, ktorú predpokladá zákon pre určenie výšky súdom priznaného výživného prihliadal aj na zvýšené výdavky na stravu a lieky maloletého, ktoré sú vzhľadom na stanovené diagnózy maloletého nepochybne nevyhnutné. Preto súd v záujme dosiahnutia ochranného účelu, ktorý je pre inštitút neodkladného opatrenia charakteristický rozhodol tak, ako je uvedené v I. výroku tohto rozhodnutia.

3. Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie otec s návrhom, aby ho odvolací súd zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne, pretože neboli splnené podmienky na jeho nariadenie. V tejto súvislosti uviedol, že býva s matkou a maloletým v jednej domácnosti a platí všetky náklady spojené s chodom domácnosti. Matka odmieta prispievať do spoločnej domácnosti, t.j. na úhrady hypotéky, nájmu, inkasa, internetu a televízie. Okrem toho, vo väčšine prípadov nakupuje potraviny, drogériu, uhrádza lekárske ošetrenia a predpísané lieky. Uviedol, že jeho príjem klesol v súvislosti so situáciou spôsobenou pandémiou Covid 19. Na zabezpečenie potrieb rodiny je nútený už niekoľko mesiacov požičiavať si.

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla potvrdiť napadnuté uznesenie ako vecne správne. Potvrdila, že od novembra 2020 neprispieva na výdavky spojené s bývaním a hypotékou, ktorá je vedená na otca, pretože je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti, v ktorej bývajú. Na tomto sa však dohodli potom ako musela uhradiť nedoplatok v materskej škôlke vo výške 180 Eur. Poprela tvrdenie otca, že vo väčšine prípadov kupuje potraviny, drogériu a lieky a upresnila, že už dlhšiu dobu funguje v stravovaní oddelene, t.j. otec si nakupuje potraviny len pre seba a ona nakupuje potraviny, oblečenie, obuv, lieky, drogériu pre ňu a maloletého z jej rodičovského príspevku.

5. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadril.

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

9. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

10. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

11. Odvolací súd preskúmal napadnutý výrok uznesenia súdu prvej inštancie, aj s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z § 65 a § 66 CMP a dospel k odlišnému záveru ako súd prvej inštancie, že v tomto prípade neboli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, pretože matka dieťaťa podaným návrhom neosvedčila naliehavosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov vyžadujúcej si okamžitý zásah súdu. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia vo veciach výživného je osvedčenie skutočností, že bez zásahu súdu do pomerov účastníkov by bolo ohrozené zabezpečovanie výživy oprávneného, v tomto prípade maloletého W.a, v nevyhnutnom rozsahu, ktorý rozsah je zásadne odlišný od rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k deťom vyplývajúcej zo zákonných kritérií uvedených v § 62 a nasl. Zákona o rodine. Samotná skutočnosť, resp. tvrdenie o tom, že jeden z rodičov si neplní zákonnú vyživovaciu povinnosť k dieťaťu vôbec alebo v nedostatočnom rozsahu, samo osebe neosvedčuje nevyhnutnosť bezodkladnej úpravy pomerov, teda určenie výživného v nevyhnutnom rozsahu. Podstatným je preukázanie, že potreby oprávneného dieťaťa nie sú v konkrétnej situácii, v ktorej sa dieťa nachádza uspokojené ani v nevyhnutnom rozsahu. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že uspokojovaním potrieb dieťaťa nie je len uspokojovanie potreby stravovania, ošatenia, hygieny, predškolskej dochádzky, ale aj zabezpečenie potreby bývania. V tomto prejednávanom prípade

rodičia maloletého napriek prebiehajúcej rozvodovému konaniu žijú stále v spoločnej domácnosti s maloletým, pričom je nesporné, že náklady na bývanie celej rodiny uhrádza výlučne otec zo svojho vymeriavacieho základu 456 Eur mesačne, čím sa nepochybné podieľa na výžive nielen maloletého, ale aj manželky, teda matky maloletého. Na druhej strane matka maloletého má uhrádzať z rodičovského príspevku 370 Eur mesačne a rodinného prídavku stravu pre seba a maloletého, oblečenie a obuv, drogériu, lieky, pričom neosvedčila, že by sa na týchto výdavkoch skutočne podieľala len sama, ani to, že by jej príjem nepostačoval na nevyhnutné uspokojovanie týchto výdavkov, ktoré navyše doposiaľ ani nevyčíslila. Z doposiaľ vykonaného dokazovania je osvedčené len to, že otec a matka majú približne rovnaký príjem, a že otec sa podieľa na všetkých výdavkoch súvisiacich s bývaním v spoločnej domácnosti. Matka v podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia teda neosvedčila žiadne skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné dospieť k záveru, že uspokojovanie nevyhnutných potrieb maloletého je bezprostredne ohrozené. Argumentácia účastníkov v tomto konaní by bola relevantná v konaní vo veci samej, teda o určení výživného otca k maloletému, avšak nie pre konanie o nariadenie neodkladného opatrenia. Vzhľadom na to, že ani z obsahu spisu nevyplývajú také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov, odvolací súd zmenil uznesenie v napadnutom výroku o nariadení neodkladného opatrenia podľa § 388 CSP a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v celku zamietol.

12. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 3 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).